

Рівненський державний гуманітарний університет

**Методичні рекомендації
до підготовки дипломних робіт
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за
освітньо-професійною програмою «Психологія» спеціальності
053 «Психологія»**

Рівне - 2018

Методичні рекомендації до підготовки дипломних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Психологія» спеціальності 053 «Психологія»/ Укладачі О.О. Демчук, Л.О. Новік. За заг. ред. А.М.Воробйова. – Рівне: РДГУ, 2018. – 34 с.

Рецензенти:

Ставицький О.О., доктор психологічних наук,
професор НУВГП

Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, професор
кафедри практики англійської мови РДГУ

Схвалено на засіданні кафедр загальної психології та психодіагностики (протокол № 7 від 28.08.18 р), вікової та педагогічної психології (протокол № 7 від 28.08.18 р.); практичної психології та психотерапії (протокол № 7 від 30.08.2018 р.)

ВСТУП

Дипломна робота є підсумковою кваліфікаційною роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Психологія» спеціальності 053 - «Психологія».

Мета магістерської роботи - це самостійна науково-дослідницька робота, яка має продемонструвати рівень наукової кваліфікації автора, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Ця дипломна робота має внутрішню єдність і відображає хід та результати розробки вибраної теми. Вона являє собою новий по суті і досить специфічний вид дипломної роботи.

Магістерська робота, з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого – є самостійним оригінальним науковим дослідженням студента.

Виклад змісту кожного питання дипломної роботи має бути цілісним, логічним, доказовим, пояснювальним і науково аргументованим. Дипломна робота повинна відповідати таким вимогам:

- містити системний теоретичний аналіз предмету дослідження;
- результати особисто проведених комплексних досліджень та аналіз прикладних проблем відповідно до узагальненого об'єкта діяльності;
- вносити і обґрунтовувати реальні пропозиції щодо вдосконалення різних аспектів професійної діяльності відповідно до предмета дослідження;
- бути належно оформленою і мати усі необхідні супровідні документи.

Дипломна робота виконується на матеріалах реальних об'єктів дослідження. Виконання роботи повинно свідчити про те, що її автор навчився самостійно здійснювати науковий пошук, бачити професійні проблеми, знати загальні методи і засоби їх вирішення.

Дипломна робота як метод оцінювання рівня якості підготовки фахівця має продемонструвати наступні компетентності:

- працювати з інформаційними джерелами (законодавчою і нормативною базами; науковою спеціальною літературою, у т.ч. іноземними мовами, матеріалами глобальних інформаційних мереж, даними статистичної звітності);
- логічно та аргументовано викладати матеріал;
- коректно використовувати наукові методи для аналізу проблем та обґрунтування рішень з предмета професійної діяльності;
- опанувати сучасні методи наукового дослідження;
- використовувати набуті навички для розроблення пропозицій і рекомендацій з предмета дослідження;
- робити висновки.

Захист дипломної роботи відбувається прилюдно на відкритому засіданні Атестаційної комісії.

ВИМОГИ ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вимоги до дипломної роботи розроблено з урахуванням Закону України «Про вищу освіту», інструкцій Міністерства освіти і науки України, галузевих стандартів вищої освіти України з підготовки фахівців за освітніми ступеннями «бакалавр», «магістр» зі спеціальності 053 - «Психологія», «Положення про організацію навчального процесу».

Дипломна робота є підсумковою кваліфікаційною роботою, яка дає можливість виявити рівень засвоєння студентом теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю на первинних посадах відповідно до узагальненого об'єкта діяльності. Дипломна робота є одним із видів індивідуальних робіт студента, оригінальним, завершеним дослідженням у галузі знань «Соціально-політичні науки» та містить сукупність результатів, положень, що пропонуються для публічного захисту.

Дипломна робота виконується відповідно до напрямів наукових і прикладних досліджень і має засвідчити: рівень професійної підготовки випускника; вміння застосовувати здобуті у вищому навчальному закладі знання для розв'язання практичних завдань; свідоме засвоєння знань та їх систематизацію; наявність у студента навичок професійної роботи; здатність критично мислити та вміння аргументувати власну точку зору.

Керівником дипломної роботи призначається викладач, який має науковий ступінь доктора та\або кандидата психологічних наук та\або вчене звання.

Дипломна робота виконується на основі вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з обраної проблеми, а також результатів власних досліджень реального об'єкта з метою вирішення визначених прикладних завдань у сфері майбутньої професійної діяльності.

Мета виконання дипломної роботи – демонстрація студентами рівня оволодіння навичками самостійного аналізу наукової літератури, розробки дослідницької програми, підбору

та реалізації дослідницьких процедур, аналізу, інтерпретації та представлення отриманих результатів, а також їх застосування при вирішенні конкретних науково-практичних завдань.

Виконання дипломної роботи забезпечує:

- систематизацію, закріплення, розширення та застосування знань студента під час теоретичного аналізу наукової літератури відповідно до поставлених завдань;
- розвиток навичок самостійної роботи;
- оволодіння прийомами і методами психологічного дослідження при вирішенні прикладних проблем.

Дипломна робота має бути написана державною мовою, науковим стилем із логічним й аргументованим викладом матеріалу.

Основні етапи підготовки та виконання дипломної роботи:

- вибір та затвердження теми;
- складання та затвердження завдань до дипломної роботи;
- проведення теоретичних та емпіричних досліджень;
- опрацювання та представлення результатів досліджень;
- оформлення дипломної роботи;
- попередній захист дипломної роботи на випусковій кафедрі та допуск її до захисту у Атестаційній комісії (АК);
- внутрішнє та зовнішнє рецензування дипломної роботи;
- захист дипломної роботи на засіданні АК.

1. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

За структурою дипломна робота складається зі вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел, що нараховує не менше 50 найменувань, додатків.

Зміст дипломної роботи визначається її темою. Рекомендований обсяг дипломної роботи складає 3,5 -4,0 др.а (80-90 сторінок тексту).

До цього обсягу не зараховуються список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

Вибір теми дипломної роботи. Тема дипломної роботи має відображати основну ідею, завдання, положення, які необхідно дослідити. Критерієм вибору теми дослідження є її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку психології у певній сфері діяльності.

Теми дипломних робіт формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики випускової кафедри/кафедр, сучасних досягнень науки у предметній області сфери професійної діяльності.

У назві теми зазначається проблема, дослідження якої представлено у роботі. Назва теми повинна бути чіткою, лаконічною та містити однозначне тлумачення досліджуваної проблеми.

Закріплення теми дипломної роботи, призначення керівника та консультантів (у разі потреби) затверджується наказом ректора ВНЗ.

Структура дипломної роботи. Дипломна робота складається із:

- титульної сторінки;
- пояснювальної записки (реферату)
- змісту;
- вступу;
- основної частини;
- висновків;
- списку використаних джерел;
- додатків.

Титул є першою сторінкою дипломної роботи і оформлюється відповідно до вимог стандарту та вимог вищого навчального закладу.

Пояснювальна записка (реферат) має бути стислою, інформативною щодо суттєвих відомостей про дипломну роботу та повинна містити:

– відомості про обсяг дипломної роботи, кількість її частин, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість джерел згідно з переліком посилань (відомості наводять, включаючи дані

додатків);

- текст реферату;
- перелік ключових слів.

Послідовність структурних компонентів тексту реферату:

- об'єкт та предмет дослідження ;
- мета дипломної роботи;
- методи дослідження, обладнання, база дослідження;
- результати та їх новизна;
- галузь застосування;
- значення роботи та висновки;
- прогнозовані припущення про організацію подальших досліджень об'єкту.

Структурні частини пояснювальної записки, з яких відсутні відомості, випускають.

Обсяг реферату – до 500 слів. Реферат повинен уміщуватися на одній сторінці формату А4.

Ключові слова, що розкривають суть дипломної роботи, розташовують після тексту реферату в називному відмінку в рядок через коми. Їх перелік повинен містити від 5 до 15 слів (словосполучень)

Зміст розташовують з нової сторінки. До змісту включають: вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки); висновки; перелік посилань; назви додатків і номери сторінок, які містять початок матеріалу. У змісті можуть бути перелічені номери і назви ілюстрацій та таблиць з зазначенням сторінок, на яких вони розміщені.

Зміст складають, якщо пояснювальна записка містить не менш ніж два розділи, або один розділ і додаток.

Вступ розташовують з нової сторінки. У вступі викладають:

- зв'язок проблеми, що вирішується, з узагальненим об'єктом діяльності бакалавра;
- сучасний стан проблеми (аналіз аналогів, ступінь розв'язання задач, прогалини знань в даній галузі, нездійснені вимоги до виробів чи розробок наукового, організаційного або іншого характеру);

- мету дипломної роботи та галузь застосування;
- обґрунтування актуальності теми;
- конкретизацію постановки задачі дипломної роботи.

Обґрунтування **актуальності** обраної теми – початковий етап дослідження, який визначає правильність розуміння теми та оцінку її з точки зору сучасності і соціальної значимості. Актуальність теми дослідження має бути сформульована лаконічно, послідовно й аргументовано. Підкріпленням загальносоціальної актуальності повинно бути посилення щонайменше на одне джерело – державний документ, який має чинність на момент дослідження.

Після вибору та обґрунтування теми роботи необхідно визначити **об’єкт** і **предмет** дослідження:

Об’єкт – це процес або явище, що становить проблему і потребує вивчення.

Об’єктом дослідження є вся сукупність зв’язків, відношень різних аспектів теорії та практики в обраній галузі, які є джерелом необхідної для дослідника інформації.

Предмет – це те, що знаходиться в межах об’єкта.

Предмет дослідження – це тільки ті суттєві зв’язки і відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі. Таким чином, об’єкт та предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне та часткове. В об’єкті виділяється частина, яка стає предметом дослідження.

Правильне, науково обґрунтоване визначення об’єкта дослідження, призначене зорієнтувати самого дослідника на виявлення місця і значення предмета дослідження в більш цілісному і широкому понятті об’єкта дослідження.

Проблема дослідження завжди пов’язана з бажаним удосконаленням предмету дослідження, з виявленням причин знайдених суперечностей, з розробкою системи заходів, спрямованих на підвищення ефективності і якості функціонування предмету дослідження на практиці, з поглибленням теоретичних уявлень щодо предмету дослідження.

Практично проблема дослідження переростає в **мету дослідження**, яку поставив перед собою дослідник в процесі вирішення проблеми-пошуку.

Мета, в свою чергу, поділяється на коло більш конкретних **завдань** дослідження. Останні постають перед дослідником на підставі теоретичного аналізу даної проблеми й існуючої оцінки її вирішення в реальній практиці. Аналіз стану теорії і практики вирішення тієї чи іншої проблеми передбачає, в першу чергу, широке ознайомлення з літературними науковими джерелами з даного питання (книги, монографії з теорії проблеми, публікації з узагальненням досвіду практичної роботи в даному напрямку), що дозволяє досліднику сформулювати проект основних завдань свого дослідження. Завдання дослідження можуть включати в себе наступні елементи (вони можуть змінюватися залежно від самого характеру наукової проблеми):

- 1) вирішення певних теоретичних питань, які входять до загальної проблеми дослідження (наприклад, виявлення сутності понять, явищ, процесів, які досліджуються; подальше удосконалення його визначення, розробка ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів та умов застосування.);
- 2) всебічне, бажано експериментальне, вивчення практики вирішення даної проблеми, виявлення її типового стану, типових недоліків і труднощів, їх причин, типових рис попереднього досвіду (Таке вивчення дозволяє уточнити, перевірити ті дані, які опубліковані в спеціальній літературі, періодичних виданнях, підняти їх з рівня думок окремих авторів на рівень наукових фактів, обґрунтованих в процесі спеціального дослідження практики в даному напрямку);
- 3) обґрунтування необхідної системи заходів для вирішення даної проблеми. (Це обґрунтування, з одного боку, спирається на теоретичні дані, отримані автором в процесі вирішення першого завдання свого дослідження, а з другого — на матеріали аналізу практики, тобто на дані вирішення другого завдання дослідження. Обґрунтування системи заходів практично співпадає з конкретизацією гіпотези дослідження);

- 4) експериментальна перевірка запропонованої системи заходів що має відповідати критеріям оптимальності, тобто досягненню максимально можливих у відповідних умовах результатів вирішення проблеми при економних затратах часу і зусиль (Це завдання може ставитися автором лише за умов її фактичної необхідності згідно з логікою дослідження, а також наявності усіх необхідних умов її реалізації);
- 5) розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження (при цьому дуже важливо правильно визначати адресування конкретних пропозицій та рекомендацій: практикуючим психологам в освітньо-виховних, медичних, військових, правових та правоохоронних закладах тощо, психологам-консультантам, психологам-терапевтам, працівникам соціальних служб, соціальним педагогам, залученим спеціалістам, волонтерам, клієнтам психологічної та соціальної роботи, рідним та близьким клієнтів, громадським діячам, державним структурам, представникам влади, громадським організаціям і т.д.)

Можливі й інші варіанти постановки завдань дослідження. Головне, формулювання завдань необхідно робити якомога конкретніше, оскільки опис їх вирішення повинен скласти зміст розділів дипломної роботи. Це важливо також і тому, що заголовки цих розділів народжуються саме із формулювань завдань дослідження.

Особлива роль у дослідженні належить **гіпотезі** - припущенню, передбаченню ймовірної закономірності, яка зв'язує ключові фактори з предметом дослідження. Стимулом до створення гіпотези стає невідповідність між встановленими в науці положеннями, вимогами практики і накопиченим дослідницьким матеріалом.

Вимоги до гіпотези: лаконічність, однозначність формулювань, логічна простота, відповідність фактам. Формулюється гіпотеза у формі - Якщо ..., то... Гіпотези можуть бути:

- описові, які передбачають існування певного явища, описують його причини і можливі наслідки;

- пояснювальні, де надається пояснення можливих наслідків з певних причин, а також характеризуються умови і обставини, за яких ці наслідки обов'язково настають;
- описово-пояснювальні, тобто синтезована комбінація першого і другого типу.

Перший тип гіпотез обмежує можливість передбачення, а для другого - це головна властивість. Тому другий і третій тип гіпотез частіше використовуються в дослідженнях, бо вони виводять дослідника на припущення щодо існування певних закономірних зв'язків між явищами, чинниками і умовами.

Після формулювання гіпотези визначаються методи дослідження з урахуванням специфіки завдань, які поставив перед собою дослідник. **Методика** дослідження, у вузькому розумінні, - це сукупність методів дослідження (з точки зору наукового підходу, методика - це сукупність прийомів, способів дослідження, порядок їх застосування і інтерпретації отриманих з їх допомогою результатів). Вибір методів дослідження не може бути довільним актом в роботі автора дослідження, а детермінується особливостями поставлених завдань, специфікою змісту проблеми і можливостей самого дослідника. На заключному етапі дослідження, коли здійснюється узагальнення результатів дослідження і формулювання рекомендацій, використовують комбінацію методів теоретичного узагальнення результатів дослідження (висновки по роботі), різноманітні методи обробки інформації та прогнозування подальшого удосконалення процесів.

Проведена аналітична робота дозволяє скласти розгорнутий **план-проспект** роботи, який у скороченому узагальненому вигляді відтворює основний зміст її складових частин (вступу, найменування і змісту розділів чи глав, заключення). Після узгодження плану-проспекту з керівником, автор виконує практичну роботу по реалізації плану.

Розділи (глави, параграфи) роботи повинні за своєю назвою, структурою, змістом відповідати завданням дослідження поставленої проблеми і повністю її розкривати. В них повинні розглядатися методика і техніка дослідження. Кожен розділ

(глава) роботи повинен мати свої короткі висновки, які узагальнюють результати дослідження, отримані автором при розробці усіх питань. Усі матеріали, які не є суттєво важливими для розуміння вирішення наукового завдання, виносяться в додатки.

Висновки роботи вміщують у концентрованому вигляді основні результати дослідження та висновки. Найважливішою їх частиною є пропозиції і методичні рекомендації. Якщо вони мають вигляд рекомендованого конкретного документа, розміщеного в додатках, то в заключній частині доцільно дати його опис, обґрунтування доцільності впровадження в практику і гіпотетичну оцінку ефективності. Взагалі заключна частина передбачає наявність узагальненої кінцевої оцінки зробленої роботи. При цьому важливо вказати, в чому полягає її головний зміст, які важливі додаткові наукові результати отримані, які нові наукові завдання постають у зв'язку з проведенням наукового дослідження. В деяких випадках виникає необхідність вказати шляхи продовження досліджуваної теми, форми і методи її подальшого вивчення, а також конкретні завдання, які доведеться вирішувати майбутнім дослідникам у першу чергу.

Список використаних джерел та літератури. Перелік використаних джерел та літератури, наводять з нової сторінки. Бібліографічні описи подають в алфавітному порядку (спочатку література, написана українською та російською мовами, потім – література іноземними (англійською, німецькою та ін. мовами) згідно вимог ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 (Форма 23, опублікована у Бюлетені ВАК України (2008. — № 3. — С. 9 —13).

Додатки. У додатках подають матеріал, необхідний для повноти пояснювальної записки, але який не може бути розміщений в основній частині через великий обсяг або спосіб відтворення.

Типи додатків:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- методики;
- опис програм, розроблених при виконанні дипломної роботи;

– додатковий перелік джерел, які можуть викликати інтерес тощо.

Останніми додатками дипломної роботи мають бути подання голові ДЕК, аналіз успішності виконавця, висновки кафедри, керівників розділів та керівника роботи, зовнішня рецензія.

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Вимоги до оформлення основного тексту та використаних джерел. Оформлення дипломної роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно і державним стандартом ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки та техніки» Структура і правила оформлення».

Текст дипломної роботи набирають на комп'ютері через 1,5 міжрядкові інтервали (29-30 рядків на сторінці), друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм); шрифт текстового редактора - Word Times New Roman, розмір 14 мм. Поля: зліва - не менше 25 мм, справа - не менше 10 мм, зверху і знизу - не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту - однаковою.

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки).

Зміст має відповідати плану роботи. На сторінці зі змістом навпроти кожної складової дипломної роботи проставляються номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу.

Нумерація. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, додатків, рисунків, таблиць подають *арабськими цифрами* без знака №.

Нумерація сторінок дипломної роботи має бути наскрізною (включаючи ілюстрації) і проставлятися у правому верхньому куті аркуша без крапки.

Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, аркушах завдання та аркуші змісту помер сторінки не ставиться. Нумерація сторінок проставляється, починаючи зі «Вступу».

На титульному аркуші зазначають повну назву міністерства/відомства, вищого навчального закладу, випускової кафедри; тему роботи; дані про студента, наукового керівника та консультанта, місто та рік подання дипломної роботи до захисту. Скорочення у назвах міністерства/відомства, вищого навчального закладу та теми дипломної роботи не допускаються.

Текст *основної частини* дипломної роботи поділяють на розділи та підрозділи. Кожний розділ починають з нової сторінки.

Складові дипломної роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ». «СПИСОК, ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не нумерують.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номеру підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. Наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять.

Оформлення посилань на інформаційні джерела. Під час роботи з різними джерелами науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки. Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга - номеру сторінки (наприклад, [32, с. 85]).

Наприкінці дипломної роботи наводиться *список використаних джерел*. До цього списку включаються публікації

вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані.

Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис, Загальні вимоги та правила складання». Він прийнятий для уніфікації складання бібліографічного опису на міжнародному рівні, забезпечення можливості обміну результатами каталогізації.

Оформлення допоміжних матеріалів. Допоміжними матеріалами є: *ілюстрації* (схеми, діаграми, графіки, креслення тощо), *формули, таблиці, додатки*.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку. Наприклад, Рис. 1.2. другий рисунок першого розділу. Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією, відокремлених крапкою.

Ілюстрації слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці, ілюстрації, розмішені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті. При цьому по тексту слово «таблиця» пишуть скорочено, наприклад «... у табл. 2.1». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації скорочено пишуть слово «дивись», наприклад «див. табл. 3.2».

Таблиці нумерують арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядковою номери таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 - перша таблиця другого розділу.

Назву таблиці друкують жирним шрифтом малими літерами (крім першої великої) і розміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Формули нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять під нею в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Кожна формула відокремлюється від тексту одним вільним рядком.

Додатки оформлюються як продовження дипломної роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожний додаток друкується з нової сторінки.

З правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток _» (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток. Наприклад: «Додаток Б». Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, Додаток А.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Текст кожного додатка, може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому куті зазначається «Продовження додатку...».

3. ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Підготовка дипломної роботи до захисту та його організація.

До захисту дипломної роботи допускаються студенти, які успішно та повною мірою виконали навчальний план.

Дипломна робота подається науковому керівникові для перевірки у строки, визначені у завданні на виконання дипломної роботи.

Науковий керівник надає відгук про дипломну роботу, в якому визначаються: актуальність дослідження; ефективність використаних методик; рівень застосування здобутих у процесі навчання теоретичних знань та підготовки до виконання наукових досліджень; вміння самостійно вирішувати наукові та практичні задачі; вміння логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки; перспективність запропонованих рекомендацій та ступінь обґрунтованості висновків; недоліки роботи (за наявності).

Дипломна робота обов'язково повинна мати зовнішню та внутрішню рецензію. Рецензентами можуть бути: фахівці-практики, науковці, викладачі ВЗО тощо.

Під час рецензування дипломної роботи рекомендується визначити:

- актуальність постановки і розроблення завдань, уміння визначити наукову новизну очікуваних результатів;
- використання наукових методів дослідження;
- уміння аналізувати та інтерпретувати результати досліджень;
- обґрунтованість висновків і пропозицій;
- участь студента у проведених дослідженнях, теоретичній та аналітичній обробці отриманих результатів, формулюванні наукового положення/ідеї/методики;
- вміння студента чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно оформлювати його;
- недоліки щодо змістової частини роботи, оформлення.

Рецензія надається письмово і повинна містити загальний висновок щодо рекомендацій до захисту (рекомендовано або не рекомендовано) у державній екзаменаційній комісії.

Попередній захист дипломної роботи студент проходить на випусковій кафедрі. Студенти, дипломні роботи яких на попередньому захисті були оцінені позитивно, допускаються до захисту на засіданні АК. Подана до захисту дипломна робота повинна мати на титульній сторінці підписи студента, наукового керівника, консультанта (за потреби).

Захист дипломної роботи відбувається привселюдно на засіданні державної екзаменаційної комісії, склад якої затверджується у

встановленому порядку. Виступ студента на захисті дипломної роботи повинен бути ретельно підготовленим, не перевищувати за часом 15-20 хв., вміщувати:

- чітко поставлену проблему;
- обґрунтування її актуальності;
- розкриття ступеня її наукової розробки,
- визначення мети і завдань дослідження,
- відомості про структуру роботи;
- виклад зроблених автором узагальнень і висновків.

Рекомендується у процесі виступу використовувати заздалегідь підготовлені *мультимедійні презентації*. Презентація виступу на захисті курсової роботи зазвичай не повинна перевищувати 20 слайдів, але краще вкласти матеріал у 12-15 слайдів (максимум 2 слайди на хвилину промови). Тло слайдів презентації бажано обрати одне для всієї презентації. Можна скористатися шаблонами, які містить програма. Бажано, щоб кольори схем, діаграм, малюнків були яскравішими за тло, а отже краще використовувати світле тло з невеликою кількістю декоративних елементів. Ефекти анімації мають допомагати сприйманню інформації, а не бути самоціллю і не відволікати увагу слухачів від змісту презентації. Бажано не використовувати складних прописних шрифтів, розмір шрифтів має бути не менше, ніж 20-22 pt. В одному слайді доцільно вміщувати не більше, ніж 12-15 рядків тексту.

Презентація виступу повинна містити:

- короткий теоретичний вступ (вказати хто займався досліджуваною проблемою і які підходи вироблені) (1-2 слайди);
- визначення мети та завдань дослідження (1 слайд);
- методи та методики дослідження (1 слайд);
- опис змінних і сталих (1-2 слайди);
- опис результатів дослідження (8-10 слайдів);
- висновки та рекомендації (1-2 слайди).

Студент зобов'язаний по суті відповісти на запитання, які виникли в ході захисту у членів ДЕК та присутніх.

Секретар комісії протоколює процедуру захисту.

Загальні критерії оцінювання дипломної роботи. Автор дипломної роботи має продемонструвати:

- вміння логічно та аргументовано викладати матеріал,
- здатність до критичного осмислення й аналізу різних теоретичних та методологічних підходів до розуміння проблеми;
- уміння здійснювати категоріальну реконструкцію проблеми власного дипломного дослідження;
- уміння здійснювати операціоналізацію основних категорій дослідження;
- коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи,
- проводити власні дослідження;
- вміння працювати з інформаційними джерелами;
- наукову новизну та практичне значення дослідження;
- уміння встановлювати структурні, функціональні, детермінаційні зв'язки між досліджуваними явищами;
- володіння методами кількісного і якісного аналізу та інтерпретації результатів дослідження;
- уміння презентувати результати досліджень у формі тез виступів та наукових публікацій;
- уміння супроводжувати текст виступу матеріалами, представленими у мультимедійному форматі.

Критеріями оцінювання дипломної роботи є:

- внутрішня узгодженість основних структурних частин дипломної роботи (об'єкт, предмет, гіпотеза, методи дослідження, висновки);
- підбір методів дослідження, адекватних поставленій меті;
- апробація результатів дослідження на студентських конференціях та у збірниках наукових публікацій;
- наявність авторських висновків до кожного структурного розділу роботи;

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- глибина аналізу та рівень систематизації отриманих результатів;
- обґрунтування вибору методів дослідження;
- повнота відображення проблеми у списку використаних джерел;
- наявність посилань на всі першоджерела у тексті роботи;
- чіткість формулювання висновків, їх відповідність поставленим завданням;
- науковість стилю викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів.

За результатами публічного захисту дипломної роботи на закритому засіданні ДЕК більшістю голосів приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгук керівника, зовнішнього рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання).

Оцінювання виконання та захисту дипломних робіт (ОС «магістр») у оцінках ESTS виглядає наступним чином:

Оцінку **незадовільно з обов'язковим повторним курсом —(1 - 34 балів) — F** — заслуговують роботи, в яких відсутня чітка постановка проблеми, план складений неправильно або відсутній. Не визначені предмет, об'єкт, мета та завдання дослідження. У викладі матеріалу немає логіки, низький науково-теоретичний рівень, зустрічаються серйозні помилки та неточності, мало та поверхово опрацьована психологічна література, немає достатньої самостійності, дібрані випадкові приклади, не розроблена (або погано розроблена) методика дослідження, відсутня статистична обробка даних, робота написана неграмотно, неохайно, не дотримані норми виконання дипломних робіт.

Оцінку **незадовільно з можливістю повторного складання - (35-59 балів) — FX** — заслуговує робота, в якій відсутня чітка постановка проблеми, план складений неправильно або відсутній. Не визначені предмет, об'єкт, мета та завдання дослідження. У викладі матеріалу немає логіки, низький науково-теоретичний рівень, зустрічаються серйозні помилки та

неточності, мало та поверхово опрацьована психологічна література, немає достатньої самостійності, дібрані випадкові приклади, не розроблена (або погано розроблена) методика дослідження, відсутня статистична обробка даних, робота написана неграмотно, неохайно, не дотримані норми виконання дипломних робіт.

Оцінка **задовільно** — **(60-66 балів)** – **E** — свідчить про те, що у роботі питання теми висвітлені поверхово, зустрічається багато неточностей, нечітко визначені мета та завдання, предмет та об'єкт дослідження. Робота не відповідає основним вимогам написання, недбало оформлена.

Оцінки **задовільно** — **(67-74 бали)** – **D** — заслуговує робота, у якій основні питання теми висвітлені непослідовно, зустрічається багато неточностей, нечітко визначені предмет та об'єкт дослідження. Студентом порушені вимоги до оформлення дипломної роботи.

Оцінка **добре** — **(75-81 бал)** **C** — свідчить про те, що робота виконана на належному науково-теоретичному рівні. У ній досить повно висвітлені питання теми, основні положення переконливо аргументовані. Правильно визначені предмет, об'єкт, мета і завдання дослідження. Робота гарно оформлена, правильно складений план, вказані цитати та джерела.

Оцінки **добре** — **(82-89 балів)** – **B** — заслуговує робота, виконана на належному науково-теоретичному рівні, у якій досить повно та послідовно висвітлена наукова проблема дослідження. Оформлення відповідає вимогам. Підготовлено електронний варіант курсової роботи.

Оцінки **відмінно** — **(90-100 балів)** – **A** заслуговує робота, у якій чітко окреслені предмет, об'єкт, мета і завдання дослідження, правильно складений план, дається ґрунтовний самостійний аналіз теоретичного та фактичного матеріалу, вдало складена (дібрана) методика дослідження, правильно здійснений кількісний та якісний аналіз результатів дослідження, сформульовані та самостійно обґрунтовані за результатами теоретичного та емпіричного аналізу висновки та пропозиції.

Список використаних джерел

1. Аршава И. Ф.. Учебно-методическое пособие по подготовке и оформлению курсовых и дипломных работ / И. Ф.Аршава, А.А.Филиппчева. – Днепропетровск : ДНУ, 2004. - 50 с.
2. Ашеро́в А. Т. Подготовка диссертаций. Экспресс-анализ качества /А. Т. Ашеро́в. - Харьков : Кортес - 2001, 2008. - 53 с.
3. Вольшкин В. И. Методология и методика психолого-педагогического исследования / В. И. Вольшкин. – С.-Пб. : СПбУ, 2007. -152 с.
4. Дипломные работы по психологии в педагогическом вузе: метод. пособие / сост.: В. А.Чернобровкина, В. Н.Чернобровкин – Славянск : СГПИ, 1997. - 19 с.
5. Краевский В. В. Методология педагогики: новый этап: [учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений] / В. В. Краевский, Е. В. Бережнова. – М. : Академия, 2006. - 400с.
6. Липский И. А. Социальная педагогика. Диссертационные исследования / И. А. Липский. - М. : Институт семьи и воспитания РАО, 2008. - 158 с.
7. Максименко С. Д. Експериментальна психологія / С. Д. Максименко, Е. Л. Носенко. — К. : Центр учебної літератури, 2008. — 296 с.
8. Методичні рекомендації до написання та оформлення дипломних робіт за спеціальністю «Психологія» / Укладачі: Н. В. Грисенко, О. О. Байєр, Е. Л. Носенко, Д. С. Волков, І. Ф. Аршава, І. Г. Батраченко, Є. Т. Коробов. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2012. – 102 с.
9. Музика О. Л. Курсові роботи з психології: [навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів] / О. Л. Музика.. - К. : Освіта України, 2009. – 104 с.
10. Образцов П. И. Методы и методология психолого-педагогического исследования / П. И. Образцов – С.-Пб. : Питер, 2004. - 272 с.
11. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. - 2011. - № 9-10. - С. 9 - 17.
12. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня: методичні поради / авт.-упор.: Л. А. Пономаренко. - К. : Толока, 2005. - 80 с.

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Книги

Однотомний документ

Один автор

1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. – Львів : Свічадо, 2006. 307 с. – (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV-V ст. ; № 14).
2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. – Київ : Ін-т математики, 2006. – 111 с. – (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59).

Два автори

1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2005. – 397, [1] с. – (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1).
2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. – Київ : Прецедент, 2006. – 93 с. – (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11).

Три автори

1. Мінцер О. П. Оброблення клінічних і експериментальних даних у медицині : навч. пос. для студ. / О. П. Мінцер, Ю. В. Вороненко, В. В. Власов. – Київ : Вища школа, 2003. – 350 с.
2. Любар О.О. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, А. Т.Федоренко. – Київ : Знання, 2006. – 447с.

Чотири автори

1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. – Київ : Укragропромпродуктивність, 2006. – 106 с. – (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи).
2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздев, Ф. Ю.

Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. – Київ : Вища освіта, 2006. – 478, [1] с. – (ПТО: Професійно-технічна освіта).

П'ять і більше авторів

1. Психологія менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. – [3-е изд.]. – Харьков : Гуманитар. центр, 2007. – 510 с.
2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. – Київ : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. – 115 с. – (Серія "Формування здорового способу життя молоді" : у 14 кн. ; кн. 13).

Без автора

1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. – Київ : Грані-Т, 2007. – 119 с. – (Грані світу).
2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упоряд., прим. В. О. Шевчук]. – Київ : Грамота, 2007. – 638, [1] с.
3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця ХІХ – початку ХХ століття : [антологія] / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. – Київ : Грані-Т, 2007. – 190, [1] с.

Багатотомний документ

Багаторівневий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – Т. 1: Загальна частина. – 2004. – 583 с. ; т. 2 : Особлива частина. – 2005. – 624 с.

Однорівневий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – 2 т.

Бібліографічний опис окремого тому багатотомного видання

Багаторівневий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004-2005. – Т. 1: Загальна частина. – 2004. – 583 с.

Однорізнєвий опис

Адміністративне право України: академ. курс : підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. : у 2 т. Т. 1 : Загальна частина / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – Київ : Юрид. думка, 2004. – 583 с.

Матеріали конференцій, з'їздів

1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11-13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків : Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с.
2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – Київ : ІСОА, 2002. – 147 с.
3. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6-9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трощенко. – Київ : Ін-т пробл. міцності, 2000. – С. 559-956, XIII, [2] с. – (Ресурс 2000).

Препринти

1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. – Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр "Харьков. физ.-техн. ин-т" ; ХФТИ 2006-4).
2. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. – Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Словники

1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. – Харків : Халімон, 2006. – 175, [1] с.
2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : слов.-довід. основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – Київ : Європ. ун-т, 2007. – 57 с.

Атласи

1. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. Д. Маковецький. – 2-ге вид., розшир. та доповн. – Дніпропетровськ : Пороги, 2005. – 218 с.
2. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. – Харків : Ранок, 2005. – 96 с.

Законодавчі та нормативні документи

1. Кримінально-процесуальний кодекс України : станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – Київ : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).
2. Медична статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. – Київ : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи).

Стандарти

1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. – [Чинний від 2006–01–01] . – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – IV, 231 с. – (Національний стандарт України).
2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 – ДСТУ ISO 6107-9:2004. – [Чинний від 2005–04–01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2006. – 181 с. – (Національні стандарти України).

Каталоги

1. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. – Львів : Новий час, 2003. – 160 с.
2. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. – [Суми : Університ. кн., 2003?]. – 11 с.

Бібліографічні покажчики

1. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 / О. Куц, О. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2007. – 74 с.
2. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997–2005

роки / [уклад. Кириць Б. О., Потлань О. С.]. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).

Дисертації

1. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси : дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – Київ, 2005. – 276 с.
2. Іванова К. Ю. Господарсько-правове регулювання договірних зобов'язань інноваційного характеру : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Іванова Ксенія Юріївна ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого" ; наук. кер. Атаманова Ю. Є. – Харків, 2012. – 202 с.

Автореферати дисертацій

1. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 "Технологія машинобудування" / І. Я. Новосад. – Тернопіль, 2007. – 20, [1] с.
2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 "Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології" / Нгуен Ші Данг. – Київ, 2007. – 20 с.

Авторські свідоцтва

А. с. 1007970 СССР, МКИЗ В 25 J15/00. Устрійство для захвату неорієнтованих деталей типу валов / В. С. Ваулін, В. Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25-08.

Аналітичний опис

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання

1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15-18, 35-38.
2. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов – основа інтелектуалізації комп'ютерних технологій / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2007. – № 1. – С. 39-61.

3. Ярошенко Т. О. Електронний журнал у дзеркалі публікацій у професійній пресі / Тетяна Ярошенко // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 5. – С. 29-32.
4. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 1. – С. 25–29.
5. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нарис з новітнього укр. письменства) : статті / Микола Зеров. – Дрогобич, 2007. – С. 245-291.
6. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф, 3–5 окт. 2007 г. : тезисы докл. – Харьков, 2007. – С. 33.

Електронні ресурси

Локальний доступ

1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III–IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. – 80 Min / 700 MB. – Одеса, 2003. – (Бібліотека студента-медика) – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. – Назва з контейнера.
2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. – Київ : CD-вид-во «Інфодиск», 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Всеукр. перепис населення, 2001). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрана.

Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу

1. Нормативні акти України [Електронний ресурс] // Кадрове діловодство : довідник роботодавця / І. Б. Єрмаков. – 3-тє вид., доп. – Електрон. дані та прогр. – Київ : Бізнес Сисеми, 2005. – 1 електронний опт. диск (CD-ROM): кол. : 12 см. – Системні вимоги: Microsoft Windiws 95/98/2000/XP ; 128 Mb RAM ; SVGA (1024 ×768). – Назва з екрана. – Відом. про вид. з буклету.

Віддалений доступ

Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Web-сайт)

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ : НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua (дата звернення 30.03.2015) – Назва з екрана.

Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Бібліографічна база даних)

1. Електронний каталог Національної парламентської бібліотеки України [Електронний ресурс] : [політемат. база даних містить відом. про вітчизн. та зарубіж. кн., брош., що надходять у фонд НПБ України]. – Електронні дані (803 438 записів). – Київ : Нац. парлам. б-ка України, 2002-2015. – Режим доступу: catalogue.nplu.org (дата звернення 30.03.2015). – Назва з екрана.

Бібліографічний опис ресурсу віддаленого доступу (Інтернет-портал)

1. Ukr.net [Електронний ресурс] : [Інтернет-портал]. – Електронні дані. – [Київ : Український Інтернет холдинг ТОВ "Укрнет", 1998-2015]. – Режим доступа: www.ukr.net (дата звернення 30.03.2015). – Назва з екрана.

Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу – стаття з електронного журналу

1. Івахненко С. В. Особливості фінансового контролінгу в стратегічному управлінні страховою компанією [Електронний ресурс] / С. В. Івахненко // Ефективна економіка : електронне наукове фахове видання. – Електронні дані. – [Дніпропетровськ : Дніпропетров. держ. аграрний ун-т : ТОВ "ДКС Центр", 2012]. – № 7. – Режим доступу: www.economy.nayka.com.ua (дата звернення 13.06.2013 р.). – Назва з екрана.

Аналітичний опис на складову частину електронного ресурсу – стаття з Web-сайту

1. Umland A. Nichtideologische Motivationen der "Swoboda"-Wähler : Hypothesen zum Elektorat der ukrainischen radikalen Nationalisten bei den Parlamentswahlen vom Oktober 2012 [Electronic resource] / Andreas Umland // Ukraine-Analysen. – Electronic data. – [Bremen : Universität Bremen und der Deutschen Gesellschaft für Osteuropakunde, 2012]. – № 109. – P. 8-9. – Mode of access: World Wide Web: ukraine-nachrichten.de/nichtideologische-motivationen-swoboda-w%C3%A4hler_3682_meinungen-analysen (viewed on June 13, 2013). – Title from the screen.

Порівняльна таблиця основних вимог до дипломних робіт з психології

Характеристика роботи	ОС «бакалавр»	ОС «магістр»
1	2	4
Обсяг роботи	1,5-2,0 др. ар. (40-60 стор.)	3,5 -4,0 др.а (80-90 стор.)
Структура вступу	Актуальність Об'єкт Предмет Мета Завдання Методи дослідження Емпірична база дослідження	Актуальність Об'єкт Предмет Мета Гіпотеза Завдання Методи дослідження Емпірична база дослідження Теоретичне значення Практичне значення Апробація (публікації, конференції, засідання кафедр тощо) Структура роботи
Структура основної частини	2 розділи: теоретичний (30-40% обсягу роботи), констатувальний;	3 розділи: теоретичний, констатувальний; формульвальний (розвивальний / корекційний);

Діагностичний інструментарій	2 методики	3-4 методики Обробка даних проводиться з використанням методів матстатистики
Висновки	Висновки та рекомендації у кінці роботи	Висновки по кожному розділу та загальні
Кількість літературних джерел	Не менше 30.	Не менше 50
Відгук	Відгук керівника і внутрішня рецензія	Відгук керівника, зовнішня та внутрішня рецензії
Процедура захисту	Перед атестаційною комісією	Перед атестаційною комісією

**Зразок
оформлення титульної сторінки дипломної роботи**

Рівненський державний гуманітарний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут психології та педагогіки РДГУ Психолого-природничий факультет
(повне найменування інституту, назва факультету (відділення))

Кафедра загальної психології та психодіагностики
(повна назва кафедри (предметної, циклової комісії))

ДИПЛОМНА РОБОТА
Освітній ступінь «Магістр» / «Бакалавр»
(освітній ступінь/)

НА ТЕМУ:

**«Психолого-педагогічні засади розвитку моральних форм поведінки дітей
дошкільного віку»**

Виконала студентка 6 курсу, групи М(П)-61
спеціальності 053 – Психологія
(шифр і назва спеціальності)

Петрук Ірина Іванівна
(прізвище та ініціали)

Керівник к.психол.н., доц. Савчук О.М.
(прізвище та ініціали)

Рецензенти: к.психол.н., доц. Прохорова Т.І.
д.психол.н., проф. Симонова Л.М.
(прізвище та ініціали)

Рівне, 2018 рік